

Čís. 8584.

Náhrada škody podle § 1319 obč. zák.

Vypadnutí skleněné tabule s okna na ulici jest oddělením se části budovy a nedostatek patřičného zatmelení okna jest vadností budovy po rozumu § 1319 obč. zák. V tom, že okno dovnitř se otvírající nebylo opatřeno správně účinkující zástrčkou, která má brániti samočinnému zavření otevřeného okenního křídla, nelze spatřovati vadnost budovy.

O vině majitele domu ve smyslu § 1319 obč. zák. lze mluvíti jen, opomenul-li učiniti vhodná opatření, která lze podle stavu věci předpokládati. Pokud nejde o vinu majitele domu ohledně nenáležitěho zatmelení oken.

Náhrada škody podle § 1318 obč. zák.

Vypadnutí skleněné tabule s okna na ulici není pádem věci nebezpečně pověšené nebo postavené s bytu ve smyslu § 1318 obč. zák. Vypadne-li věc z části bytu dané nájemcem do podnájmu, přechází ručení na podnájemníka. Ovšem byl nájemce povinen, věděl-li o vadnosti okna, postaratí se o odstranění vady nebo zpravití o ní aspoň majitele domu.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1928, Rv I 405/28.)

Manželé S-ovi byli spoluvlastníky domu, v němž nebydleli. V domě měla Marie A-ová najatý byt, jehož jeden pokoj měli v podnájmu Anna T-ová a Emanuel K. Dne 10. září 1924 otevřela Anna T-ová ve svém pokoji okno dovnitř se otvírající, nezabezpečivši je proti samočinnému zavření. Když později otevřela dvěře pokoje proti oknu, prudkým průvanem jedno křídlo otevřeného okna tak prudce se zavřelo, že skleněná jeho tabule vypadla na ulici a tam smrtelně zranila žalobcova syna. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce náhrady škody na manželích S-ových a na Marii A-ové. Procesní soud první stolice vyhověl žalobě proti manželům S-ovým, zamítl ji však proti Marii A-ové. Odvolací soud nevyhověl ani odvolání žalobce, ani odvolání žalovaných manželů S-ových.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobce, dovolání žalovaných manželů S-ových vyhověl a žalobu proti nim zamítl.

Důvody:

Nižší soudy neřešily otázku, zda a pokud stíhá zavinění na úrazu Annu T-ovou, ač tato, nezabezpečivši otevřené okno proti samočinnému zavření, zavinila tím prvotní příčinu k poškozujícímu výsledku a dospěly k úsudku, že příčinou toho, že okenní tabule vypadla, bylo, že okenní tabule nebyla náležitě v okenním rámu zatmelena a že scházela zástrčka, která měla zameziti samočinné zavření okenního křídla, z něhož tabule vypadla. Shledávajíce v těchto vadách okna vadnost budovy, činí oba nižší soudy žalované manžely S-ovy zodpovědny za nehodu ve smyslu § 1319 obč. zák., poněvadž opomenuli potřebnou péči v tom směru, by

ony vady okna a nebezpečí z nich vznikající byly včas odstraněny. Dovolací soud přidává se k názoru nižších soudů, že vypadnutí skleněné tabule s okna na ulici jest oddělením se části budovy a že nedostatek patřičného zatmelení okna jest považovati za vadnost budovy po rozumu § 1319 obč. zák. V tom, že okno dovnitř se otvírající nebylo opatřeno správně účinkující zástrčkou, která má samočinnému otevření okenního křídla zabrániti, neshledává však dovolací soud vadnost budovy. Podle znaleckého posudku, jež nižší soudy vzaly za základ svého rozhodnutí, nejsou zástrčky ty u oken dovnitř se otvírajících stavebním řádem předepsány a lze účele u těchto zástrček snadno dosáhnouti vložení nějaké tužší podušky utěsněné na spodním deštění mezi obě vnější křídla. Zbývá tudíž jen, pokud se týče nedostatečného zatmelení okna zkoumati, zda žalovaným S-ovým jako majitelům domu lze přičítati zavinění v tom, že se včas nepostarali o odstranění této vady. Podle zjištěných skutečností nelze souditi, že manželé S-ovi v této příčině zanedbali potřebnou péči. Předpis § 1319 obč. zák. vyžaduje pro ručení majitele domu za škodu, která vzejde oddělením se části budovy, by zavinil vadné jeho zařízení neb udržování, a podle doslovu tohoto zákonného ustanovení a podle materialii k třetí dílčí novele k obč. zák. lze mluvit o vině majitele jen tehdy, opomenul-li učiniti opatření vhodná, která podle stavu věci lze rozumně žádati. Tohoto nezbytného předpokladu pro zavinění manželů S-ových tu není. První soud zjistil, že zatmelení okna, z něhož vypadla tabule, bylo provedeno asi rok před úrazem a že žalovaní S-ovi zadali dne 25. srpna 1924, asi 14 dnů před úrazem, staviteli opravu domu, v níž bylo též zahrnuto zatmelení oken, k němuž ovšem před úrazem ještě nedošlo. Nebylo zjištěno, že bylo žalovaným S-ovým v posledním roce před úrazem hlášeno, že zatmelení okna jest vadné a že potřebuje obnovení. Jest obecně známo, že se zatmelení oken obnovuje zpravidla teprve po letech. Provedli-li tudíž manželé S-ovi zatmelení oken rok před nehodou, nelze v tom, že se od té doby o stavu zatmelení oken nepřesvědčili, shledati opomenutí potřebné péče, jak ji ustanovení § 1319 obč. zák. na majiteli domu vyžaduje, zejména, když se neudálo nic, co by bylo mohlo v nich vzbuditi tušení, že se zatmelení provedené před tak krátkou dobou opět u toho kterého okna stalo vadným. Dovolací soud důsledkem toho neshledal předpokladu pro ručení manželů S-ových za škodu a, vyhověv jejich dovolání, zamítl proti nim žalobu.

Dovolání žalobce. Žalobce napadá rozsudek odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno zamítnutí jeho žaloby proti žalované Marii A-ové. Neprávem napadá žalobce právní názor odvolacího soudu, že nelze žalovanou Marii A-ovou činiti zodpovědnou podle ustanovení § 1318 obč. zák. Nejde tu o poškození pádem věci nebezpečně pověšené nebo postavené s bytu, nýbrž, jak vyličeno, o poškození oddělením se části budovy po rozumu § 1319 obč. zák. Ostatně nemohlo by ani v případě § 1318 obč. zák. nastati ručení žalované A-ové jako nájemnice bytu, poněvadž, vypadne-li věc z části bytu nájemcem do podnájmu dané a podnájmem výlučně užívané, přechází ručení to na podnajímníka. Rov-

něž neprávem brojí žalobce proti tomu, že nižší soudy neuznaly ručení žalované A-ové za škodu aspoň podle §§ 1295, 1297 obč. zák. Ovšem, kdyby byla žalovaná A-ová věděla o vadnosti okna, bylo by bývalo její povinností, postarati se o odstranění vady nebo zpravit o ní aspoň majitele domu a bylo by jí přičítati zavinění na události, přivodivší škodu, kdyby byla opomenula splniti tuto povinnost. Než odvolací soud nabyl přesvědčení, že žalovaná A-ová o vadnosti okna nevěděla a věděti nemusela. Tento úsudek jest vzhledem ke skutkovému zjištění, které činí odvolací soud na základě výpovědi svědkyně Lily A-ové, že její matka nikdy nepřišla do pokoje podnájemníků, poněvadž pokoj náležel výhradně těmto, správný a není v rozporu se seznáním Lily A-ové, že neví, že podnájemníci bránili matce v přístupu do pokoje. Žalobce ovšem vytýká, že žalovaná A-ová bydlí v témže bytě již několik let a že tudíž při náležité dbalosti musila již dávno zvědět, že okno v pokoji podnájemníků jest chatrné. Než nebylo prokázáno, ba žalobcem ani tvrzeno, že žalovaná A-ová před tím, než dala pokoj T-ovi a K-ové do podnájmu, sama v pokoji tom obývala nebo do něho přicházela, a nebylo také zjištěno, od kdy trvají zjištěné vady okna. Sluší v tomto směru však i uvážiti, že se zatmění oken stalo, jak zjištěno, asi rok před úrazem. Nelze dále přehlédnouti, že podle znaleckého posudku bylo lze čeliti tomu, by otevřené okno nebylo průvanem prudce zavřeno, položením podušky mezi obě otevřená okenní křídla. Vše to nepřipouští úsudek, že žalovaná A-ová tím, že v posledním roce před úrazem neprohližela okno v pokoji podnájemníky obývaném, porušila povinnou péči o udržování bytu v bezpečném stavu. Dovolací soud přidává se tudíž k úsudku nižších soudů, že žalovanou Marii A-ovou nelze činiti ve smyslu §§ 1295, 1297 obč. zák. zodpovědnou za úraz.

Čís. 8585.

Zavinění zaměstnance poškozeného, není-li tu podmínek §§ 1313 a) nebo 1315 obč. zák., nelze pokládati za vlastní zavinění poškozeného, nýbrž jen za spoluzavinění zaměstnance ve smyslu §§ 1301 a 1302 obč. zák., za něž poškozený zaměstnavatel neručí.

(Rozh. ze dne 27. prosince 1928, Rv I 513/28.)

Žalobce zajel vozem na nakládací rampu lomu žalovaného, by naložil a odvezl štěrk. Při nakládání zřítíl se s můstkem báňský vozík a poranil žalobcova koně, takže musel býti poražen. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud první stolice důvodem po právu sedmi osminami. Odvolací soud nevyhověl odvolání žalobce, k odvolání žalovaného uznal, že jest žalobní nárok důvodem po právu jen jednou polovinou.

Nejvyšší soud uznal žalobní nárok co do důvodu zcela po právu.